

NÁVRH KOMPLEXNÉHO RIEŠENIA CASE STUDY

Predmet: Teórie a prístupy v sociálnej práci

Téma: 1. Aplikácia eko-sociálnych teórií v sociálnej práci

ÚVODNÉ INŠTRUKCIE PRE ŠTUDENTOV

Vašou úlohou je aplikovať teoretické poznatky z eko-sociálnych prístupov na predloženú prípadovú štúdiu. Eko-sociálny prístup vníma klienta v neustálej interakcii s jeho fyzickým, sociálnym a kultúrnym prostredím. Očakáva sa od vás identifikácia problémov, formulácia intervenčných stratégií a navrhnutie konkrétnych krokov v súlade so slovenskou legislatívou a etickým kódexom sociálneho pracovníka. Svoje riešenie spracujte do priloženého **Pracovného listu**.

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA: RODINA KOVÁČOVCOV

Kontext a fyzické prostredie: Pani Jana Kováčová (35 rokov) je samoživiteľka, ktorá žije s dvoma deťmi – Tomášom (12 rokov) a Emou (5 rokov). Rodina obýva starší, nezateplený nájomný byt na okraji priemyselného mesta. Byt má staré okná, v zimných mesiacoch je v ňom chladno a na stenách sa tvorí rozsiahla pleseň. Vzhľadom na blízkosť priemyselného podniku je v lokalite zhoršená kvalita ovzdušia. Rodina trpí tzv. energetickou chudobou – nedokážu si z finančných dôvodov dovoliť dostatočne kúriť.

Zdravotný stav a sociálny kontext: Jana: Dlhodobo nezamestnaná, predtým pracovala ako upratovačka. Má diagnostikovanú chronickú obštrukčnú chorobu pľúc (CHOCHP), ktorá sa v poslednom období vo vlhkom prostredí bytu výrazne zhoršuje. Je vyčerpaná, trpí pocitmi úzkosti a sociálnou izoláciou (nemá širšiu rodinu, ktorá by jej pomohla).

Tomáš (12): V škole sa mu zhoršil prospech. Učitelia hlásia, že je často unavený, nesústredený a začína sa vyhýbať rovesníkom, pretože sa hanbí za to, že "im páchne oblečenie od zatuchliny". Má časté zápal dýchacích ciest, vymeškáva školu.

Emma (5): Navštevuje materskú školu len sporadicky, pretože býva často chorá (astma). Jana ju pre svoj zhoršený zdravotný stav niekedy nezvláda do škôlky odviešť.

Ekonomická situácia: Rodina žije z dávky v hmotnej núdzi, prídavkov na deti a občasného výživného. Otec detí platí výživné veľmi nepravidelne, len keď pracuje. Na energiách im vzniká dlh, pričom im už prišla prvá upomienka pred odpojením elektrickej energie.

VAŠE ÚLOHY V RÁMCI RIEŠENIA (ČO SA OČAKÁVA V PRACOVNOM LISTE):

- **Eko-sociálna diagnostika:** Analyzujte transakcie medzi rodinou a ich prostredím. Identifikujte stresory a zdroje v mikro, mezo, exo a makrosystéme (podľa Bronfenbrennera/Life Modelu).
- **Identifikácia problémov a potrieb:** Pomenujte kľúčové problémy (zdravotné, enviromentálne, ekonomické, sociálne).
- **Formulácia intervenčných stratégií:** Navrhnite krátkodobé a dlhodobé ciele. Aplikujte metódy case managementu a sieťovania.
- **Legislatívny rámec:** Identifikujte konkrétne zákony a opatrenia sociálneho zabezpečenia SR, na ktoré má rodina nárok (napr. Zákon o pomoci v hmotnej núdzi, Zákon o sociálnych službách, ZSPODaK).
- **Etické princípy:** Identifikujte možné etické dilemy pri práci s touto rodinou a spôsob ich riešenia v súlade s Etickým kódexom sociálneho pracovníka SR.

PRACOVNÝ LIST: CASE STUDY

PREDMET: TEÓRIE A PRÍSTUPY V SOCIÁLNEJ PRÁCI

TÉMA: 1. APLIKÁCIA EKO-SOCIÁLNYCH TEÓRIÍ V SOCIÁLNEJ PRÁCI

Meno a priezvisko študenta: _____

Dátum vypracovania: _____

Časť 1: ZHRNUTIE PRÍPADU A IDENTIFIKÁCIA KLIENTA

(Stručne, 2-3 vetami definujte hlavný problém rodiny z pohľadu sociálnej práce.)

- **Kľúčový problém (fokus):** _____
- **Primárny klient / systém:** _____

Časť 2: EKO-SOCIÁLNA DIAGNOSTIKA (JADRO HODNOTENIA)

(Aplikujte ekologickú teóriu/systémový prístup. Heslovite identifikujte kľúčové transakcie – stresory a zdroje – v jednotlivých systémoch podľa Bronfenbrennera/Life modelu).

1. Mikrosystém (rodinná dynamika, zdravie, podmienky bývania):

- Stresory (čo systém oslabuje?):
- Zdroje/potenciál (o čo sa dá oprieť?):

2. Mezosystém (interakcie rodiny s okolím – škola, materská škola, zdravotníctvo):

- Stresory (kde zlyháva interakcia?):
- Zdroje/potenciál:

3. Exosystém a makrosystém (lokalita, životné prostredie, štrukturálna chudoba):

- Stresory (vplyv širšieho prostredia):

Časť 3: NÁVRH INTERVENČIE (ZÁKLADNÉ SMEROVANIE)

(na základe diagnostiky navrhnete 3 kľúčové kroky, ktoré by ste ako sociálny pracovník iniciovali na stabilizáciu rodiny).

1. **Krok 1 (najvyššia priorita - akútna hrozba):** _____

Spolupracujúci subjekt/inštitúcia: _____

2. **Krok 2:** _____

Spolupracujúci subjekt/inštitúcia: _____

3. **Krok 3:** _____

Spolupracujúci subjekt/inštitúcia: _____

Časť 4: BODY NA ÚSTNU DISKUSIU S KOMISIOU (10 MINÚT)

(Tieto body **nevypíňajte písomne**, len si ich počas prípravy premyslite pre ústnu obhajobu!)

- **Teoretické zakotvenie:** ako presne vysvetľuje Life model (Germainová, Gitterman) alebo iná ekosociálna teória zhoršujúci sa stav tejto rodiny? (Vysvetlenie pojmov ako adaptácia, transakcia, environmentálny stres).
- **Legislatíva (aplikácia práva):** Aké konkrétne zákony by ste využili pri riešení ich situácie? (Např. zákon o pomoci v hmotnej núdzi – hrozba odpojenia energií, SPODaSK - záškoláctvo, zákon o náhradnom výživnom).
- **Etika v praxi:** akú etickú dilemu vnímate medzi zlými environmentálnymi podmienkami bytu a právom rodiny na spoločný život? Navrhli by ste vyňatie detí alebo sanáciu?